
Planteforgiftning

TIDLIGERE I TIDSSKRIFTET

JULIE DIDRIKSEN

julie.didriksen@tidsskriftet.no

Tidsskriftet

I Tidsskriftet nr. 9/1901 kunne vi lese om ei lita jente som hadde funnet «erter» i hagen. Rundt en time etter at hun hadde spist dem, ble hun dårlig. «Ertene» viste seg å være belger fra alpegullregn (Tidsskr Nor Lægeforen 1901; 21: 467–8).

Et tilfælde af guldregnforgiftning.

Af C. Michelet, Kristiania

Alpegullregn. Illustrasjonfoto: Etienne / CC BY-SA 3.0

Under den paa denne aarsens tid lidt overraskende overskrift tillader jeg mig at meddele et tilfælde af praktisk interesse saavel for læger som familier.

En 5 aar gammel ellers frisk og sund pige begyndte pludselig at klage over mavesmerter, kastede op, følte sig mat og frøs. Da hun ca. 1 time forud efter den 7 aar gamle broders beretning havde spist nogle ærter, fundne i husets have, tænkte moderen paa guldregnen der og gav hende straks rigelig melk. Denne kastedes umiddelbart efter op. $\frac{3}{4}$ time efter denne begyndelse tilsaa jeg hende. Hun havde koldsved, havde havt 3 brækninger og var bleven mattere. I noget af det opkastede fandtes en flad uforandret ert.

Hun saa mat ud, klagede over mavesmerter, fik en brækning – koaguleret melk –, koldsvedede efter denne, blev paaaldende døsigt og faldt snart i søvn. Respirationen var noget overfladisk, ekstremiteterne slappe, lidt kølige, hudtemperaturen ellers normal, pulsen i høi grad uregelmæssig saavel i rytme som i styrke, hjertelydene rene, pupillerne af middels størrelse, ingen antydninger til kramper. Der gaves lunkent vand, hvoraf noget atter skaffedes op ved at stikke en finger i hendes hals, derefter stimulantia, og varme flasker lagdes i sengen. Hun snorksov 1–1½ times tid uden at vækkes ved moderens stel. Ved opvaagningen var hun fremdeles mat, fik en ny brækning og koldsvedede, og det sidste ogsaa uden nogen forudgaaende saadan. Ca. 3 timer senere var hun kvikkere, huden varmere end normalt, pulsen 100, fremdeles uregelmæssig. Hun fik god nattesøvn, om morgenen normal afføring efter klyster, havde formindsket matlyst; den 3die dag var hun som før.

Paa foranledning af det farmakologiske institut bestemtes ertebælgene af *prof. Wille* at tilhøre *cytisus alpinus*.

«Men som man ser kan symptomerne blive alvorlige»

I v. *Jaksche*: Die Vergiftungen, velvillig udlaant af institutet, fremhæves foruden de i tilfældet nævnte symptomer: Hovedpine, svindel, diarre, kramper, udvidede pupiller samt i 3 tilfælde feber indtil 40,8° og oliguri, desuden den sene (indtil 24 timer) optræden og lange (indtil 4 dages) varighed af symptomerne. Dødeligheden skal ikke overstige 2,2 pct. Men som man ser kan symptomerne blive alvorlige. Dosis letalis kjendes ikke.

Børnene havde funde bælgene, der til enhver tid paa vinteren kan blæses udover sneen fra træerne, der nu bærer dem i rigelig mængde.

Publisert: 24. juni 2022. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.22.0252

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 23. mars 2026.